Likabehandlingsplan

Likabehandlingsplan och handlingsplan mot diskriminering och annan kränkande behandling.

Skolans mål

Alla ska känna sig trygga på Borås folkhögskola. Ingen skall känna sig diskriminerad eller utsättas för kränkningar. Skolan skall präglas av en öppen attityd och respekt för människors olikheter och lika värde. Alla studerande skall ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk eller religiös tillhörighet, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

All personal på Borås folkhögskola ska tillsammans med de studerande aktivt arbeta för att förhindra alla former av kränkande behandling. Skolan ska arbeta aktivt och målinriktat för en trygg lärande- och psykosocial miljö där studerade blir uppmärksammade, sedda, bekräftade och respekterade. Det dagliga arbetet ska genomsyras av respekt för den enskilde individen och baseras på den värdegrund som anges i Folkbildningsrådets och huvudmannens styrdokument. Skolan ska förena detta med skollag och skolförfattningarna.

Alla kurser inom Borås folkhögskola ska vara fria från all kränkande behandling och skolan ska bestämt ta avstånd från alla tendenser till trakasserier och kränkande behandling.
All personal och studerande ska ha kunskap om skolans likabehandlingsplan.
All undervisning och allt undervisningsmaterial ska vara fritt från diskriminering och kränkande inslag.

Förebyggande arbete för att främja likabehandling

Vid rekrytering

- Allt marknadsföringsmaterial ska vara fritt från innehåll som kan uppfattas som kränkande eller diskriminerande.
- Det ska säkerställas att vid antagning till kurser sker likabehandlande och enligt dokumentet ”Kursdeltagares rättigheter och skyldigheter vid Borås folkhögskola”.
- Vid rekrytering av ny personal ska likabehandlingsplanen med flera styrande policydokument presenteras.

Undervisningen / Övrig tid på skolan och undervisningsmaterial

Vid varje ny kursstart diskuteras skolans likabehandlingsplan med deltagarna som då ges möjlighet att själva exemplifiera olika former av diskriminering och kränkning. Vid detta tillfälle tydliggörs också hur man som enskild studerande har möjlighet att vända sig till personal och skolledning då man anser sig kränkt eller diskriminerad.

Vid undervisningen och övrig tid ska särskilt beaktas:

- Allt material ska vara fritt från kränkande eller diskriminerande inslag och ska inte sprida rasistiska eller andra förlegade föreställningar med avseende på diskrimineringslagen.
- Samtal förs med de studerande om attityder, värderingar och relationer som del i undervisningen.
- Likabehandlingsplanen är en del av ordinarie undervisningen.
- Trivselfrågor tas upp naturligt i klassråd och i undervisningen.
- Personal ska vara tydliga och konkreta när de upptäcker tendenser till kränkande behandling t ex. med omedelbar tillsägelse. Oftast är det den enskilde medarbetaren som uppfattar tendenser i klassrummet.
- Personal accepterar inte ett dåligt eller aggressivt beteende, inte ens som skämt.
- Studerande ska ha inflytande över sina studier och kan därmed främja ett demokratiskt arbetssätt.
- Likabehandlingsplanen ska diskuteras i utbildning för studerandeskyddsombud och i studeranderådet.
- Likabehandlingsfrågor ska även tas upp i de individuella samtal som förs för uppföljning enligt den studerandes individuella studieplan på utbildningarna.
- Samma regler gäller på skolans digitala lärplattform. Inlägg i diskussionsforum som uppfattas som kränkande följs upp av personal.

Åtgärder vid kränkande behandling

All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling.

Studerandes ansvar

Alla studerande bör genast rapportera diskriminering eller annan kränkande behandling på skolan till närmaste personal eller annan personal man känner förtroende för eller skolledning. Det är alltid den utsatte deltagaren som avgör om ett beteende eller en handling är kränkande eller diskriminerande. Deltagaren har rätt till hjälp och vem deltagaren än kontaktar har denne rätt att bli tagen på allvar.

Personalens ansvar/rutiner vid upptäckt

- Vid upptäckt ska personal genast ingripa och försöka lösa den akuta situationen. Den studerande som upplever sig kränkt vänder sig främst till personal och med möjlighet att ta ärendet vidare till kursansvarig eller skolledning. En tillbudsanmälan upprättas.
  Om personal är inblandad i kränkningen ska den studerande och personal direkt vända sig till skolledning.
- Personal/skolledning utreder händelsen och samtliga kontakter, åtgärder etc. dokumenteras.
  All dokumentation ska förvaras hos rektor. Vid behov upprättas ett åtgärdsprogram.
- Ett åtgärdsprogram upprättas tillsammans med berörda och skolledning.
- Åtgärdsprogrammet följs upp och utvärderas.
- Brott enligt svensk lag polisanmäls.

Förankring och uppföljningsarbete

- Klasslärare, kursföreståndare eller rektor möter varje ny grupp på skolan och informerar om likabehandlingsplanen. Planen ska finnas tillgänglig för de studerande.
- En gång per termin genomförs en trygghetsenkät som bygger på de olika diskrimineringsgrunderna i samverkan med skyddsombud / studerandeskyddsombuden.
- Enkäten sammanställs av skyddsombud och analyseras i personalgruppen.
- Kursrådet tar del av resultatet.
- Skolan upprättar ev. en åtgärdsplan tillsammans med studeranderepresentanter.
- Planen ska finnas på skolans hemsida.
- Likabehandlingsplanen diskuteras och eventuellt revideras av skolledning, personal och studerande tillsammans 1 gång per år.

Genomgången/reviderad i lärarråd 2026-01-08

BILAGA 1

Lagstiftning

Om lagen: Lagen omfattar all utbildning och annan verksamhet som omfattas av skollagen. Huvudmannen för verksamheten är ansvarig för att lagen följs av anställda i verksamheten. Kraven som ställs är att varje enskild verksamhet ska bedriva ett målinriktat arbete för att främja lagens syfte. Det ska finnas en Likabehandlingsplan för verksamheten och därutöver är verksamheten skyldig att förebygga och förhindra, utreda och vidta åtgärder mot trakasserier och annan kränkande behandling. Skyldigheten gäller när personal kränker studerande men också när studerande kränker andra studerande.

Diskrimineringslag (2008:567)

Lagen trädde i kraft 1 januari 2009 och ska motverka diskriminering och ska på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck (att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger utryck för att tillhöra ett annat kön än sitt fysiska)
- Etnisk tillhörighet (nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande)
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder (att någon har varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av sin funktionsförmåga som uppstått till följd av skada eller sjukdom)
- Sexuell läggning (homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning)
- Ålder

Skollagen 1 kap. 2§

Verksamheten i Borås folkhögskola skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan:

- Främja jämställdhet mellan könen samt
- Aktivt motverka alla former av kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden.

BILAGA 2

Aktuella begrepp enligt skolverkets allmänna råd och skolans egen tolkning

Diskriminering
är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder såsom kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering
är det om en studerande missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de diskrimineringsgrunder som lagen omfattar. Ett exempel är t ex när personal aktivt väljer att inte ta upp HBTQ frågor vid undervisning i olika samlevnadsförhållanden.

Indirekt diskriminering
är det om en studerande missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken får diskriminerande effekt.

Främlingsfientlighet
avser motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässig karaktär.

Homofobi
Avser motvilja mot eller förakt för HBTQI dvs. homo- eller bisexuella, trans-, queer personer.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en individs värdighet. Både personal och studerande kan göra sig skyldiga till trakasserier och kränkningar. Kränkningar har inte något samband med diskrimineringslagarna.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysisk (t ex att bli utsatt för slag och knuffar)
- verbal (t ex att bli hotad eller kallad hora, bög)
- psykosocial (t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning, ”himla med ögonen”, sucka högt bakom ryggen)
- text- och bildburen (t ex klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms, bilder på nätet)

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck. Kränkningar kan utföras av en eller flera tillsammans och riktas mot en enskild eller en grupp. De kan äga rum vid ett enstaka tillfälle eller upprepas över tid.
Det är viktigt att alltid utgå från den individuella upplevelsen av kränkningen och ta den på allvar.

Mobbning
Förutsätter att den som utsätts kränks vid upprepade tillfällen, vilket skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling. Vidare råder en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Rasism
Bygger på föreställningen om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper.

Sexuella trakasserier
Avser kränkningar grundade på kön eller som anspelar på sexualitet.